



LUND UNIVERSITY

Dendrokronologisk analys av Åre kyrka, loge i Bodsjö socken och loge i Rödöns socken

Linderson, Hans

2008

Document Version:
Förlagets slutgiltiga version

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Linderson, H. (2008). *Dendrokronologisk analys av Åre kyrka, loge i Bodsjö socken och loge i Rödöns socken*. (Dendrorapporter i Lund; Vol. 2008:64). Lund University.

Total number of authors:

1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00



LUND UNIVERSITY

DEPARTMENT OF QUATERNARY GEOLOGY
KVARTÄRGEOLOGISKA AVDELNINGEN
HANS LINDERSON



6 Okt. 2008

Nationella Laboratoriet för Vedanatomi och Dendrokronologi, rapport nr 2008:64
Hans Linderson

DENDROKRONOLOGISK ANALYS AV ÅRE KYRKA, LOGE I BODSJÖ SOCKEN OCH LOGE I RÖDÖNS SOCKEN

Uppdragsgivare: Björn Olofsson, Jämtlands läns museum, Box 709, 831 28 Östersund

Område: Jämtland **Prov nr:** enligt tabell **Antal prover:** 11 samt 7 från tidigare arbete.

Dendrokronologiskt objekt: Åre kyrka, loge på fastigheten Silje 3:3, Rödöns sn., och loge på fastighet 2:3 Böle, Bodsjö socken.

Resultat: Proverna har daterats med hjälp av lokala tall-, respektive grankronologier. Fyra gran- och en tallkronologi har konstruerats med hjälp av de 11 proverna. De tidigare daterade granproverna från Silje 3:3 tillsammans med de kompletterande bildar en 327 år lång grankronologi (år 1587-1913).

CATRAS Dendro nr:	Prov Nr :	Träd- slag	Antal år	Splint (Sp) Bark (B) Vankant (W)	Datering av yttersta årsring i provet	Beräknat Fällningsår E(Efter) V(vinterhalv -året)	Trädets Egenålder uppskattn
86182	Åre k	Gran	53	Ej W.	Ej datering	-	
86183	Åre k	Gran	62	W.	1507	V 1507/08	
86184	Åre k	Gran	75	W?	1502	E 1502	
86185	Åre k	Gran	60	Ej W	1505	E 1505	
86186	Åre k	Gran	181	Ej W	1507	E 1507	
86187	Åre k	Gran	61	W?	1505	E 1505	
86188	Åre k	Gran	36	W?	Ej datering		
86242	Prov 1	Gran	120	Ej W.	1503	E 1503	140-170
86243	Prov 2	Gran	83	Ej W.	1513	E 1513	110-130
86244	Prov 3	Gran	79	Ej W.	1506	E 1506	110-140
86245	Böle 2:3	Tall	298	Sp 79, nära W	1644	1647 ± 2	320-350
86246	Prov 23	Gran	41	W	1911	V 1911/12	60-80
86247	Prov 24	Gran	132	W	1908	E=1908	160-180
86248	Prov 25	Gran	163	W	1913	V 1913/14	190-210
86249	Prov 26	Tall	100	Sp-42	1858	1878 ± 10	140-190
86250	Prov 27	Gran	113	W	1796	V 1796/97	140-170
86251	Prov 28	Tall	149	Sp-64, nära W	1795	1798 ± 2	180-220
86252	Prov 29	Tall	154	Sp-65	1791	1800 ± 5	180-220

Kommentarer till dateringen:

Åre kyrka

De tre granproverna från Åre kyrka (86242-244) korrelerar väl mellan varandra, samt tidigare konstruerade grankronologier från Jämtland. Tillsammans utgör de tre proverna nu en 130 år lång grankronologi (år 1384 till 1513).

Med proverna 86182-86188 medtaget i analysen kan alla utom ett dateras till **vinterhalvåret 1507/08**. Undantaget prov 86243 kan **inte vara avverkat före 1513**. Två möjligheter föreligger, att denna är insatt några år efter uppförandet eller, att denna sätter dateringen av konstruktionen och att 86183 är avverkad tidigare. Trots att det ges många "efter"-dateringar är det påfallande samstämmiga dateringar av yttersta årsring, vilket tyder på att vankant och därmed fällningsåret ligger nära den ytterst daterade årsringen i provet.

Mushylla från lada/loge i Böle 2:3, Bodsjö socken, Jämtland

Datering av mushylla från lada/loge i Böle 2:3, Bodsjö socken (86245), visade sig vara yngre (yttersta bevarade årsringen är år 1644) än tidigare gjorda dateringar på proverna 74369-380. Provet innehåller 298 årsringar och korrelerar extremt bra med ett flertal jämtländska tallkronologier.

Kompletterande prov från fastigheten Silje 3:3, Rödöns sn, Jämtlands län

Granproverna 86246-248 (prov 23, 24 och 25) har stark korrelation sinsemellan och mot tidigare daterade granprov från Silje 3:3 (prov 18, 20 och 22), vilket tyder på att virket kan komma från samma område. Granproverna korrelerar bäst mot kronologier från sydvästra Jämtland.

Tillväxtmönstret hos prov 86247 tyder på att detta träd är självdött, dödsår och avverkningsår kan därför skilja. Trädet dog 1908, men kan ha avverkats vid ett senare tillfälle.

Tallprov 86249 (prov 26) korrelerar ej med övrigt material, men har kunnat dateras med hjälp av tallkronologier från Jämtland och Dalarna.

Granprov 86250 (prov 27) korrelerar starkt med tidigare daterat granmaterial från Silje 3:3 (86206-209, prov 10, 11, 12-13 och och 14-15). Det är därför troligt att 86250 kommer från samma granbestånd som de övriga granprover som daterats kring år 1795. Prov 86250 har vankant vilket givit det en precis datering, vinterhalvåret 1795/96. De tidigare daterade proverna (86206-209) kan ha avverkats vid samma tillfälle.

Tallproverna 86251-252 (prov 28-29) uppvisar stark korrelation mellan varandra och lokala Jämtandskronologier.

Hans Linderson.

Sölvegatan 12, S-223 62 Lund Tel. +46-46-2227891, 0738-448812

Fax +46-46-2224830

e-mail: Hans.Linderson@geol.lu.se

Faktura framställs senare av Lunds Universitet.
Mätresultaten kommer att bevaras på laboratoriet och utnyttjas i universitetets forskning.
Proverna kommer att ingå i RAÄ's arkiv och förvaltas av laboratoriet
Med hälsning och önskan om fortsatt samarbete

Fil.Lic. Hans Linderson, Forskningsingenjör
Lunds Universitet
Laboratoriet för Vedanatomi och Dendrokronologi, Sölvegatan 12, 223 62 Lund
E-post: Hans.Linderson@geol.lu.se
Tel: 046-2227891 , 0738-448812